

GORI SRCA

VJERSKI TJEDNIK

ZAGREB, 28. RUJNA 1952.

ODINA VII.

BROJ 36

Naslijedovanje Krista

Gospodin se ustručava, da putuje kroz Samariju. On se ne srdi na Samaritance. Ali neće da im narivava svoju milost. Odlučio je da podne prema Jerusalemu dalekim zavojskim putem preko istočne pokrajine Pereje.

Kad je Isus s učenicima prolazio tim putem, prisključio im se jedan pismoznac. On je govorio odusevljeno Spasitelju: »Učitelju, ja ēu Te slijediti, kako god podeš!« Taj pismoznac se nije ogradio proti nauci ni djelima Kristovima, kao što su drugi učinili. On se nije mogao usprotiviti moći riječi i djela Isusovih niti čaru Njegove osobe. Njemu je bilo jasno, kako je malena i luda njegova pismoznanost. Kako je mračna i neproduklovana njegova pobožnost. Zato je pošao za Isusom. S njim je pošlo i njegov nesavršenstvo. On je naime očekivao da Isusa lagodan život, čast i bogatstvo.

Isus je čvrstom rukom zahvatio u to njegovo nadanje. Kandidat za apostolsku službu mora znati na čemu je. Spasitelj mu otvoreno i jasno kaže: »Lisice imade svoja duplia i ptice svoga gnijezda, a Ja ne znam, gdje ēu nasloniti svoju glavu.«

U zemlji imade i neprijatelja, ali i prijatelja i štovatelja Isusovih. To se dobro zapala na ovom Isusovu putovanju. Kao munja je prošla vijest sellima: »Dolazi Isus iz Nazareta! Na to je ustao jedan mladi čovjek i potražio na cestu, usprkos tomu, što mu je otac ležao mrtav na odru. Njemu je sreća udaralo i zvalo ga: »Slijedi Isusa! Čežnja da postane učenik Isusov, nije mudala mira. Sto se može proti tomu, ako nekoga zove milost Božju? U svečenički ili redovnički život? U njegovu arcu postoji nemir, dokle god to ne estvari. Onda je razumljivo, da je i ovaj mladić, čim je ēuo, da Isus dolazi, pogebao od kuće da Ga nade.«

Isus opazi, da na putu stoji stidljiv mladić, koji se jedva usuduje, u svojoj čestnosti, podići oči k Njemu, kamo li Ga nagovoriti Njegovo božansko ugledu, čistu, veliku dušu. I reče mu: »Budi mojim učenikom!«

To je odjeknulo u ušima učenika kao slatka glazba. Biti učenikom Isusovim, to mu je odavna bio san noću i danju. A sada bi to imala biti zbilja! Radost mu sijeva u očima. On je spremam ciljem svogim srcem da stupi među učenike Isusove. Ali sada mu padne na pamet: Otac mi leži mrtav kod kuće. Za par časaka je sprovod. On ne smije sed toga izostati. Majka i sestre ne će ga razumjeti, ako izostane. Kod posljedne poftasti ocu on ne smije manjkati. Zbunjen izmuka molbu: »Dopusti, da najprije pokopam oca svoga!« Nato dobije izvodni odgovor: »Pusti, da mrtvi pokapaju mrtve, a ti idi i povijedaj riječ Božju!«

Kriste, kako možeš biti tako strog prema svojim učenicima!«

Krist je znao, zásto je mladog čovjeka zadražavao kod sebe. Otide li mladić kući, tada će doći i pogibav njegove zvanje. Majka, sestre i rođaci predbacuju mu, kako je ludo slijediti Isusa putnika, a odbaciti svečenike i pismoznace. One ne razvijaju zvanje i vjeru. One su mrtve, ne vjeruju. Neka

mrtvi pokapaju mrtve. A ovaj mladi hrabri čovjek pripada Bogu, pripada Kristu. On je pozvan na život i apostolat. Gospodin hoće da reže čvrstom rukom vezu, koja ga veže s njegovim rođacima.

Gdje god dolazi Isus, tamo se razlikuje blagoslov. Jedan treći se javlja za učenika. On stupa pred Isusa i reče mu: »Gospodine, hoću da postanem Tvojim učenikom, dopusti mi, da se prije toga oprostim sa svojom kućom.«

Spasitelj pogleda kandidata. Gleda duboko u njegovu dušu. Mnogo je u njoj dobra, lijepa, ali imade i mnogo slaboca i polovičnosti. To se pripada po polovici Njemu, po polovici rođaćima. Ono je podijeljeno između vremenitih poslova i vječnih brig, izmedu zemalje i neba. A učenik Isusov mora se vremenitog odreći, mora sasvim pripadati Učitelju, mora se sasvim posvetiti svomu zvanju, da spasava duše.

Da li je na to spremam treći kandidat? Ako nije, može ići dalje. Gospodin ga ne treba. Isus čini pokušaj: On sasvim otvoreno odbija molbu tog čovjeka. On bi morao slijediti Isusa odmah, i prije nego li si uredi prilike i oprosti se od svogih. Isus mu reče zorni i ozbiljno: »Tko svoju ruku postavi na plug i ogledava se natrag, taj ne vrijedi za Božje kraljevstvo.«

Ova poruka vrijedi za sve kršćane. Naprijed treba da upravljuju svoj pogled. K nebi vodi put. Zemlja je samo prolazna postaja. Stoga se kršćanin ne smije dati sputati zemaljskim brigama i užicima, niti dati zastrašiti zaprekama, kao što su križ i trpljenje, žrtva i teškoča! Zapreke su tu, da se nadljudstvo. Krist treba kršćane, koji znaju što vjeruju i hoće, i koji sve svoje sile zalažu za visoki nebeski cilj.

Ostavi plug i zemlju i gledaj naprijed, a ne natrag! Ide se u nebo!

PUT K PONIZNOSTI

Ljudi, koji žele sasvim pripadati Bogu, često su veoma iznenadeni radi vlastitih pogrešaka, koje počinjuju iz slabosti, pa da radi njih smijući, arde, i podaju se malodušnosti i lažnom stidu. Tim svim dokazuju, da imaju u sebi još puno sebejublja, koje im više škodi, nego navedeće pogreške. Ako se čudi, da si pogrešio, imas sasvim krivo, što se čudi, i dokazuje, kako sebe samoga malo poznat. Bi naprotiv trebao da se čudi, što nisi počinio više i teški pogrešaka, i trebao da Bogu zahvališ, što te je od njih savršio. Ti se smjuće radi pogrešaka, grubiš unutarnji mir, uzrujavši se, a sve je to svušivo. Kad padneš na zemlju, ti se jednostavno digne, očistiš prasini i sve je opet dobr. Slično radi i u duhovnom životu: nemoj se ništa uzrujavati, nego se jednostavno digni iz pada, očisti se i sv. Ispovjedi i križ i dalje. — Možda te progovori lažni stid. Pao si u pogrešku, a teško ti je priznati ispodvjetnik. Sta će se misliti, da sam opet pogriješio? Priznaj pogrešku otvoreno i ponizno, pa će te on još više cijeniti. Ako ih teško priznaješ, opazit će da si ohol i zatvoren, pa će time cijeniti.

Dogodi se i to, da se srdimo radi toga, što smo se prije negdje srđili, gdje nije bilo potrebno, ili da smo nestripljivi zato, što prije negdje nismo bili stripljivi. Kako smo jadni! Stidimo se i srdimo se, što u času kušnje nismo bili jaki, a prije toga odšicli smo se vrlo jakima. I radi svih tih slabosti gubimo često volju za pobedne vježbe, pa ih pomalo zapuštamo. Gledamo na savršenost kao na nešto nedostizivo, i gubimo nadu, da je možemo ikad postići. Sta mi sve to koristi, kad ponovno padam u iste pogreške i ništa se ne popravljavi. Okvatsko mišljenje lukava je zamačeno neprijateljeva. Želiš li da joj umaknes, ne grubi nikad hrabrosti, makar u kakvu pogrešku upao, nego reci sam sebi: Ako i stoput na dan padnem, svakiput ću usati i nastaviti put.

Sta za to, ako se na putu paš, samo kada si došao do cilja? Bog ti to sigurno će predbacivati. Često ljudi posruču radi toga, što brzo hodaš. Preveliki revnost i naglost čini pogreške, ali i brže đanje. Bozajlivi i oprezzni ljudi paze, gdje će stati, mijere korake, zaobilaze pogibeljnja mesta, stalno su u strahu, da se ne zaprše i ne zabilježe. Na taj način sporije idu naprijed nego oni prvi. Često ih na pol puta zatekne smrt. Nije ona duga najsjetljiva, koja počinja najmanje pogrešaka, nego ona, koja inače hrabrosti, širokogrudnosti i iubejbi, i koja sama sebe najviše svladava. Koja se ne boji na putu ni poštaju na padu ni prati, same da što više napreduje.

Sv. Pavao kaže, da onima, koji Bogu ljube, sve se okreće na dobro. Da, sve se okreće na dobro, pa i same njihove pogreške, koje Bog dozvoljava, da ih ilijeci od taštag pouzdanja u sebe same. I da im počake, što su i za što su sposobni. David je upoznao, da si ga grijesiti uverstili u nepouzdanju u sebe samoga. Dobro je za mene, da si me ponizio, uen on, jer se držim još čvrše Tvoj zakona. Pad sv. Petra bio je za njega spasosna potuka. Ponizio ga je i učinio sposobnim, da bez pogibli primi najveće darove Duha Svetoga i da postane glavom Crkve Kristove. A sv. Pavao usred sjajnih uspijeva svog apostolata sjetio vazdu, kako je bulio na Kristu i progono Crkvu Božiju, i to ga je sačuvalo od isprazne oholosti. Bog ga nije htio oslobođiti od napasti. One su imale da ga drže u poniznosti i da budu protuteza velikim objavljivanjem Božjim, koji je imao.

Ako Bog iz najtežih prestupaka gnade izbiti toliko koristi, tko će sumnjati, da i neće obične svakidašnjeg pogreške ne može obratiti nama na spasenje? Po nauci svih učitelja unutarnjeg života Bog dopušta, da veoma svete duše padaju u izvesne pogreške, ugnato svega truda, da se od njih oslobođe. Hoće, da tako osjeti svolu slabost i da im počake, što bi bili bez Njegove milosti. Hoće, da postanu, oholi radi milosti, koju im daje, i da je i dalje primaju s naјvećom poniznjostima, te stalno imaju nepovjerenje u sebe i time izbjegnu pogibeljnom sebejublju, a napreduju u revnosti, budnosti, pouzdajući se Boga

DOBROČINSTVA MARIJE BISTRICKE

U župnom uredu Marije Bistrice čuvaju se dvije omanske starinske knjige pod naslovom »Liberi miraculorum« — knjige čudesni ili čudesnih uslišanja. Prva je knjiga potpuno ispisana rukom, druga je načeta i sadrži još mnogo napisanih listova. U tim je knjigama sadržana ponajprije najstarija povijest Marije Bistrice, a zatim su bilježena čudesna uslišanja bistričkih hodočasnika počevši od god. 1688., kada je župnik Andrija Ivanić započeo »processionali« zapisnicima ispitivanje svega, što se dotada znalo o samom kipu Majke Božje i o milostima, što ih je Ona isposlala u Bistrici. Ima tu vrlo zanimljivu podatku o povijesti Marije Bistrice, no na tom se možemo zadržati koji drugi put: ovom zgodnom navesti čemo nesto o bilježama, koje se tūči samih uslišanja.

U razdoblju od pre 101 godine zabilježeno je 1138 miljonskih posredovanja Majke Božje Bistrickoj u različitim bolestima, nevoljama i potrebljama ljudi, koji su joj se utjecali. Najveći broj ozdravljenja odnosi se na sljepec i očne bolesti: 122, a zatim na oslobođenje odnosno ozdravljenje ljudi, koji su bili zarobljeni, затvoreni ili uzeuti: 110. To je očito veći i s tim što je Majka Božja u Bistrici i sama »progledala« i bila oslobođena uza, t. j. Njezin je kip, zanemaren i zabacen, bio užidan u sam zid crkve, tako da su tuk nakon dugih traženja pronašli lice, koje je jedva provirilo iz svoje »tamnice«. Tako se i prvo čudesno posredovanje pokazalo kod tri i pola godišnjine djevojčice, koja je bila uzeta na rukama i nogama, te je kod trećeg obilaska oltara zatražila od majke, nejeste li pusti, da podes de da sam. I zaista, bila je potpuno zdrava. U noći te iste nevjedje ukazala se Majka Božja sedmoricu zarobljenika u Kanizi i oslobođila ih turškim rosporstom uputivši ih, da se zavjetuju Njezinu zaštitu u Bistrici.

Ako bi se kome broj uslišanja učinio prevelik, treba pomisliti, da on vrijedi za razdoblje od preko stotinu godina, te da prema tome na postojanu godinu obnada nešto preko deset uslišanja. Za protežnu je većinu godina broj još ništa, dok je za tri godine (1728., 1729. i 1734.) zabilježeno po više od pedeset uslišanja. Očito je, da uslišanja nisu redovito bila bilježena, što je ovisilo i o revnosti župnika i o svjetski vjernika.

Između zabilježenih slučajeva ima ih tridesetak, gdje su radi o ljudima plenjikog stazeša ili odličnijeg pololjeta. Ne isčitamo to iz nekih stasečkih pradrasuda nego zato, što su ti ljudi bili poznati javnosti, pa se moglo neopornije utvrditi govore li istinu, dok o seljacima i neznačajnim ljudima nije nitko vodio »osebice računa. Osim toga, ti su ljudi redovito

imali sredstava, da se prije toga uteku liječničkoj pomoći, pa je tako točnije uslužnjena bila njihove boloci i njihovo ozdravljenje. A ima ih i više, od kojih su bili zabilježeni i svjedoci, osobito ako su bili iz obrazovanih krovova. Navest će ovom samu nekoj kao primjer. God. 1690. ubio je u taboru sršen Ladislav Patačić, a tada je ruka otkela, da ju je htio dati odšiciti. Nakon zavjetia Majci Božjoj Bistričkoj otoku je smješta nestalo, 6. srpnja 1684. progledala je Katarina Milaković iz Zajedice, a svjedoci su župnik Molitorius, kapuljača Klancer, te Martin Milik i Eva Petheo, udova pok. Franje Vitez (objitelj Petheo vrlo je znameniti u hrvatskoj povijesti). 18. veljače 1688. iscjeljen je Franjo Ceraković, koji je imao čvrce po cijelom tijelu, a posvjeđado je tu Jelena Gostall, Adam Petheo, God. 1700. ozdravljana je nakon zavjetia Helenu pl. Matković iz Petrovaradina, koja je pet mjeseci teško bovala, kroz pet tječana, nije ništa mogla okusiti osim vode, te joj nije dan liječnik nije mogao pomoći. God. 1770. isti će ozdravljana nakon užaludnog utjecanja liječnikovoj vjestini: Franciscus Kren slijepje kćerke Franciscine, za koju su liječnici tvrdili, da više nikad ne će vidjeti; Ivana Donjanovića, teško ranjenog u ratu s Prusima; Helene Pomper iz Reke, koja od iznenadosti više nije mogla miljati i na rukama niti nogama; Osječanljina Ivanica Starčevića, koja je bio užet na obje noge. Za vrijeme zasjedanja ugarsko-hrvatskih stazeša u Požunu god. 1764. razbojnik Šešan sabora Emerik Nagy. Lječnici su održali; nad njim vijeće i već ga napustili, a on je ozdravio po zagovoru Majke Božje i došao osobno u Bistricu, da joj se zahvali. I t. d. i. t. d.

A nije se uvijek radilo o tjelesnim potrobama, zabilježeno je i nekoliko dirljivih slučajeva, gdje su se na pr. ljudi riješili neizrecivim mukama radi grijeha, što su ih pretežili u sv. Ispovjedi, pa su u Bistrici zadobili milost, da su se mogli valjano pokajati i čestito ispodvjetiti. Samo što su u takvim slučajevima s opravdanim rezloga predučena imenom.

Da se potvrdi vjera ili da ona oživi, nisu potrebna čudesna. Niže li i sam Isus rekao: »Ali su čudesna uslišanja nevjedive.«

REKTORAT

ZNATIŽELJNOST

Trostruko Kraljevstvo Crkve

„Ne, ne, ja nisam znatiželjan, Znadem, da imadeš mnogo pogreške, ali znatiželjan nisam...“ Tako govore mnogi. I doista mnogi muškarci ne grješi mnogo u tem, jer ih izvezni ponos od togu odvraca. Vele, da je to više pogreška slabog spola.

Muškarci si Možda ne bježi iz znatiželje u kazalištu i kino. Možda ne trči u lukušane dućane i izložbe, da se onđe negledaš raznih stvari. Možda se ne umiješaš u gomilu ludi, što su se skupili oko konja, koji je na ulici posmrto i pao. Možda ne slušaš mjesne trube ni te ni „ispod Hrelje“ i ne grančaš da se začinjavi neobičnim pištanjem novina. To sve čini oni, kojima je gotovo znatiželjnost zvanje i zato se s pravom ne brojiš među takve.

All uzimino tvoj je Šef slučajno ostavio na tvoj stolu neki vašin spis, nemaš li napast da u nju malo zavirši? Ni se radi o odlikovanju, o promaknutima, o polobšanju živežnih namirnica, a pronesti se kod tvoj i tvoje lice, jest li onda ostao hladnokrvan? Neznatiželjan? Mnogo se govori o nekom zanimljivom kazališnom komadu, izloženo je nova silika velike vrijednosti, tebo podražuje da vidiš, premađa je, recimo, čudorednost tih stvari u pitaju?

Razni su oblici i stupnjevi znatiželjnosti i svaki bilo nasmiv savsim slobodni od toga. Znatiželjanost je nametnik, „koji ne puza samo po semili, nego se penje i po visokom drveću i islavisa mu sok.“

Znatiželjanost je opca slabost, premda se s nepravom samo slabom spolu pripisuje. Često se naziva željom za znanjem. Ali to baš nije tako. Želja za znanjem je u plemenitom kršćanskom smislu, kreplost. Ne valja dakti vuku oblaćiti ovjeđi. Drugo je znatiželja, a drugo želja za znanjem. Slijedimo sv. Tomu u toj razdoblji.

Želja za znanjem je ozbiljna sklonost razuma, da sazna istinu. Ona je plemenito traženje istine i dobra.

Znatiželjanost naprotiv ne teži za édurednom vrednotom i višim ciljem. Ona slijedi pedražat za nevruću. Njio nije kaonačni cilj upoznati istinu. Njizin je predmet većinom nizje vrsti, a to su dnevni mali dogadjaji i čini bližnjega. A i u težnji za znanjem nalazi zadovoljstvo u vlastitom taštom cilju.

Želja za znanjem kreponsko jakošu svladava potiskeće i zapreke. Ona prodiri u dubinu. Njio je posudjijući cilj ono najviše, najbolje, sam Bog je središnje sunce, za čijim se traganjem njezina čežnja kreće.

Znatiželjanost počiva na površini. Njezina je težnja mnogo toga znati, a ne imati duboko znanje o nečem. Wagner, sluga u Faustu i klasični predstavnik školovanog znatiželjnika, veli: „Ja doduše mnogo znadem, o kad bih mogao sve znati.“

Želja za znanjem postavlja mudru mjeru i pravu granicu naravnog čežnja ljudske razuma, da nešto upozna i razumije. Znatiželja lomi svu udru i prelazi svu granicu čežnja za novim znanjem.

Dakako da imadeš i lažna želja za znanjem, koja je daleko od kreposti i služi nepljenitoj svrši. Ona čežnja za lažnom slavom i napunju čovjeku umišljenom učenju. Ona služi potražnji za dobikom. Ona radi, naduša vjerskom ili političkom mržnjom, proti Božjoj stvari i svjetu Crkvi.

Znatiželjanost je površina i zato se čini nemocnom, ali ipak ona znade cijelog čovjeka osvojiti. On mora zbog nje sve vidjeti, slišati, opažati, citati, ispitivati i zaključiti stvarati. Razlikuje se od želje za znanjem, što ona želi znati ono, što nije nužno, ni korisno, ni dopušteno.

Ono, što ne spada na naše zvanje, obično nije nužno da znademo i redovito je štetno. Ipak ima stvari, koje treba da se rnatu u pojedinim zvanjima, a za druge su štetne. Liječnik mora mnogo toga znati, što drugi ne trebaju znati, umjetnik mnogo toga vidjeti što je bolje da ne vidi, kritičar mnogo toga citati, što bi drugima skodio. Tko po svom zvanju nešto ne treba, što čini, nešto da zabišti ni zaštite milost.

Što nam nije korisno da znademo, to nam baš najčešće skodi. Imaju ljudi, koji s nepravilnim i neuputnim nagonom za znanjem svakove knjige čitaju, a nemaju nikakva smisla za svoju izobrazbu i stave. To ih tako vodi da poljevične izvezbre i nezadovoljstvo.

Što nam nije doputušeno znati, od toga se daleko držimo. Imaju ljudi, koji nemaju vremena da podu u crkvu, da čitaju dobru knjigu, da se brinu za usgoj svoje djece i obiteljski život. Jer iz znatiželje gotovo sve vrijeme utroše na znatiželjnost posjeti, zavabe, borbiljan i nevaljalo štivo.

Znatiželjanost je naročiti uzrok, koji ga stresa duh u molitvi i u poslu. Ona čini čovjeka lakoumnim ugovoru i nazorima,

Crkva ne obuhvata samo kršćanike, koji live na zemlji, već sve, koji na kršćenjem učlanjeni u Tijelo Kristovo i nijesu se od njega suočujuju opet otigli; aliči i one, koji su smrči pozvani u ove zemlje — sve one, čija se koljena privigabaju pred Kristom na zemlji i nad zemljom i pod zemljom. Blaženici, koji su već prisjeli gledaju Bogu; bijedne duše, koje se još čiste u čistilištu „kao kroz vrapanje, da postanu sposobne i vrijedne blaženoga, gledaju Bogu; i mi, koji još stojimo u borbama tajku u mračnim dolinama života, pogledom upratim prema sijajnim visinama vječnosti. Svi ovi slijedno sačinjavaju otajstvo Tijela Kristovo.

One, koji su već na cilju, zavremo slavodobno Crkvom; bijedne duše u čistilištu zovemo trpežom Crkvom; a same sebe, kako bismo mogli nazvati nego li vojujući Crkvom! Ovi trostruki raščlanjenju sveukupnu Crkvu zovemo „zajednicom Svetih“; ne da bismo time htjeli reći, da su sveti njezini članovi već sveti, nego jer smo svi mi posvati na svetost (I. Sol. 4, 3), i jer smo kršćenjem opravdani i sposobljeni za savršenu svetost. „Ali se oprase, posvetište, opravdiš te u име Gospodina našegu i u Duhu Boga našegu. (I. Kor. 6, 11). Trostruka Kristova Crkva sliči izraelskom narodu, kadno je prolazio kroz Crveno More; jedan je dio naroda već prispolio do cilja; jedan se dio primakao cilju; jedan do bio je još u zemlji rozpusta prisutim od neprimatelja.

Zivu povezanost pojedinih članova Kristova Tijela sv. Pavao zorno opisuje (I. Kor. 12, 21, sl.), dok ovo otajstvo tijelo uspoređuje ljudskome tijelu, u kojem pojedini udovi na isti način stoje u složnoj životnoj povezanosti: „Što ne može reći reći: ne trebamo te, ni opet glava nogama: ne trebave mi. Naprotiv. Mnogo više su potrebiti udovi tijela, koji izgledaju slabiji... Bog je tako složio tijelo, da slabijemu udovi dobjivaju čast, da ne bude razdor u tijelu, nego da se udovi jednakno brinu jedan za drugoga. I ako

strada jedan ud, s njime stradaju svu udovo, ako li se slavi jedan ud, s njime se raduju svu udovo.“

Mi se radujemo s blaženicima u nebu, što su postigli vječnu sreću; a oni su svoje strane „pričajuju svoje molitve“. Godišnji zašti za nas (Trident. Sjednica 25), da nas Bog pomogne svojom milosrđu, te ře mi postignemo taj vječni cilj. Oni naime znači da naše pogibije, naše borbe, naše slabosti: „One vide u Bogu sve, što se na zemlji zviba, kao u ogledalu“, kaže sv. Terezija.

A sv. Toma Avinski veli: „Što da oni ne vide, kide vaditi onoga, koji se sve vidi?“ Oni na nas ne gledaju beskušno, nego s velikom, nadnaravnom ljubavlju, tu mi smo, tako reći, diej nih samih.

Najviši brači i sestrama, koji su pred nama premunjili i koji u čistilištu izloženi, kada će ugledati Boga, možemo kod Boga pružiti pomoć pokorom i dobrim djelima, da im se skrati vrijeme kušnje. To je Crkva odvajkaj vjerovala i radila. Sv. Perpetua vidi u čudesnom ukazanju, kako duša njezina brata uzdiše u čistilištu; sređano se pomoći Bogu za njega i malo zatim vide u jednoj nebeskoj objavi, kako je oslobođeno od svatu patnja. Kad je umro car Teodozije, reče sv. Ambrozi: „Ja sam ga ljubio, zato ču ga poslije njege smrti prati u zemlju živih, ne ču ga putisti prije, nego li ga svomu zama u plaćem dovedem na sveto brdo Gospodinje.“

Ali i mi članovi vojujuće Crkve možemo i moramo pomagati jedan drugoga dobrim djelima i zagovorom kod Boga. Takso su kršćani nekoč svojim molitvama izbavili Petra iz tamnice. Tako je Stjepan, kad su ga kamenovali, isprosio Saviovo obraćenje. Tako je Monika svojim dugodjaništem prošnjala izmolu spasenje svome Augustinu. Pa i sv. Pavao molitvom: „Pomožite mi svojom molitvom kod Bogom“ (Rim. 15, 30). Sv. Jakov opominje (5, 16): „Molite jedan za drugoga, da se spasiš. Ne može se ni jedno udo tijela osjećati da bude razdor u tijelu, nego da se udovi jednakno brinu jedan za drugoga. I ako je svim udovima dobro.

SOCIJALNI JEDNOGODIŠNJI TRAJNAK U jednoj godini: Kako javljaju misioniari iz Mombasa u Nigriji, u apostolskom vikarijatu Gulu, koji je povjeren katoličkim misionarima, iz Verone, bilo je 1951. godine 186.413 katoličkih vjernika, što je mnogo, ako se uzme u obzir, da bi taj bogatstvo članstva u tom vikarijatu iznosio jedan milijun žitelja. Same prošle godine obratilo se na katoličku vjeru 18.583 i to samih odraslih. To je dokaz, kako je katolička vjera po svojoj nauci jaka i prodora.

Na polje prve znamjene je došlo u Palestine.

Najveće zapovijedi

Bas je donio svetu ljubav. Sva Njezina djela svjedočavaju na ljubavi. I načela Božja zapovijed traci da ljubavi Бога i brata svoga.

U životu poznajemo vrednost mnogih darova, vrednoće, koje stičemo radom i uazoricima. Znudem, kako je potrebna mudrost, da bismo pronalazili uvjek novu otkrivenja, kojima se usavršavaju naše znanje i kultura. Znudem, kako je potrebna pravednost, da bismo ljudske odnose pročistili i uzdigli do veličine, koja odgovara dostopljivosti svakoga pojedinca i čitavoga društva. Praznjenju umjetnosti dostignuća, kojih jejepota upotrebljuje našu dušu i olavaru nam šire vidokrugove u prostranstvu misli i osjećaja. Ali kakva je mudrost, kakva je pravda, kakva je umjerenost, bez ljubavi? Kakav je svaki nas radi, ako nije prožet misljom na Stvoritelja — ako nije prožet željom, da svima svojim sposobnostima pomasemo čovjeku? A misao, koja trazi Boga, nalazi i Njegovu ljubav. Rad za čovjekova pokreće se brigom za njegove potrebe i ljubavlju. Bogu ljubav poklonjena nama je Spesitija, učinila nas braćom Njegovom, djeicom Oca nebeskoga. Ljubav prema bližnjemu ono je nešto duhovnoga rasta, žirine, naše plnenosti, dubine naših najvređijih pregrada. Bez ljubavi mi smo sirote, a mudrost nam je bio život životu korišćen. Bez ljubavi mi smo prepričani porocima, osuđeni da izginemo, a da nismo ni pravljici ni urodili plodom, koji raduje srce i blagoslov je mirom.

Ljubav je Božja zapovijed. O njoj ovati zakon i profoci.

SVETA PRIKAZIVANJA U srednjem vijeku bio je običaj, da se na javnim trgovima gradova održavala sveta prikazivanja, o čemu nam mnogo dokaze daje i naša hrvatska knjizvenost. Od vremena vremena obnavljaju i današnji gradovi tajka sveta prikazivanja, naročito prigodom velikih katoličkih sastanaka. I Zagreb je g. 1929. video u bivšem nadbiskupskom trgu sveta prikazivanja „Zrtva Abrahamova“.

Javljaju iz Beča, da se ovoga ljeta prigodom bekog festivala održalo jedno takvo sveto prikazivanje na starogrevenim svetilišnim trgu pred danasnjom Isusovačkom crkvom. Prikazivalo se dijelo „Murder in the Cathedral“ (Umorstvo u katedrali) od Thomasa Eliota. Predstavu je vodio bečki Burghtheater pod ravnateljem Josefa Gleiwitz. U vrijeme kraljevskog katedralskog sastanka u Beču izvesti će se i prikazivanje „Sleep of prisoners“ (San zatočenika) od Christopha Try-a. I to baš usred Beča, pred crkvom sv. Mihaela. — Slično je jedno sveto prikazivanje izvedeno u Innsbrucku pod naslovom „Selig die Verfolgten“ (Blago onima koji trpe progonstvo radi pobjede). Prikazivanje je napisala bivša glumica Toni von Eyck.

PREKO 18000 OBRAĆENIKA U JEDNOJ GODINI! Kako javljaju misioniari iz Mombasa u Nigriji, u apostolskom vikarijatu Gulu, koji je povjeren katoličkim misionarima, iz Verone, bilo je 1951. godine 186.413 katoličkih vjernika, što je mnogo, ako se uzme u obzir, da bi taj bogatstvo članstva u tom vikarijatu iznosio jedan milijun žitelja. Same prošle godine obratilo se na katoličku vjeru 18.583 i to samih odraslih. To je dokaz, kako je katolička vjera po svojoj nauci jaka i prodora.

Na polje prve znamjene je došlo u Palestine.

Prijelat je veselo zapešršo krimima i otugom zapjevao neuanorni zov Jutro je. Divno konavosko jutro!

Velika Matova zajednica zauzajala je kao stara košnica. Vrata su se sa stropom otvarala, djevojke se dozivale, stado je počalo izmijelo protezati se dugim oborom, a konji su nestripljivo čekali. „Kate... Rade... Pero... ali... ali... ali...“ Odegnuta je piskuljiti vost postarje žene, koju smo zvali „tete Kata“. Dobra i vrijedna žena i dobitnik je dobrobiti. Prof. Iginu Giordani govorio je o temi: „Počim radu po shvaćanja katoličke Crkve.“ Dr. Stritoni je govorio o temi: „Dužnosti katoličkog radnika u sadašnjici.“ Napominjeno, da su se sjednje držale u dvorani Kapucina a Palestini.

KONAVOSKO JUTRO

U onoj svemirskoj tisini zabačenog sela, u onoj pustinjskoj atmosferi jednoljčno, niti njezin glas je bio vrlo potreban i nudio je u sebi puninu života i snage. Tomu svemu nijesu smetale godine, koje su od tete Kata učinile svoje. Sjedine, zubi, hod... sve je otkazivalo, ali duša je bio svijet i neistrošan. I tako radim justrom izredala se ispred „tete Kata“ cijela četa mladih svjeda iz dobre Matove zajednice, koja u postihu, rado i stazi odlično napreduje i drži se jedinstvena kroz dugi decenije. Zna se svatnji posao, pa će svati na svoju stranu.

Napokon je stupao Pero. Navršio je 25. godine. To je posebno poglavje u životu obitelji. Rekao bih već sada, temelj budućnosti. Izlazio je kroz veliku ovalnu vrata i stupiv na prag prekrštoje. Še je zdravim mladičkim korakom, sasmostivio i ponešto dostopljivo. Istodobno visokog dela mirno su sjala dva crna orla — dva sjajna ogledala lavovskog duha, koji u napornu mladosti i u vrenju životnog proljeća znači da sačuvaju optimistički lik kršćanskog mladiča. Prekrštoje je nosio vjernog hraničnika — svoju možutu. Gordo je gazio zemlju i ogledavao se po njoj, odakle da počne historijsku nedovoljenu igru, koju mu djeđevi naručile. „Pljune u ruke, dohvati ručku motike, zurne u nebo i kroza krogla izleže jutrenju molitvu: „Haj, Bože, pomeš!“

Mahao je mladič lavovskom snagom, a iz njega se polakaljivo crnog sag. Zemlja je podrihvala, a i njegovo srce plesalo je za radom i životom. Divno konavosko jutro!

Juče popodne je napokon odlučio da jasno odgovori na jedan list. Mučio se, kako da postavi naslov «drag...» ili «cijenjenja...» i odlučio se na ono prvo. Ta

već je vrijeme i za ženidbu. Otac i majka ţele, a ostala obitelj rado pristaje. Oslavljanje je vojni rok, zajednica je brojna, ali posled velik, te uvijek nedostaje osoblja. Jedan sitni zvjezdik prema Pero iz sastrelja. Že je Isla u varoš sa svojim silnim magarcem. »Co malo« gurala ga je polasko i zvijudala. Pero Sele i Pero su bliza svoja i zvijudik nije bio ni uzašadan ni bezazdan koliko bi se neupućenom činilo. Imao je tajno značenje. »Baš u redu« pomici, slobodno da medaš, zamoli Selu da mu kupi cigareta i metne ono drago pismo poštu. Saptio je tih: »Evo pet banke, pa uredi sve!« Na stražnjoj strani kuvertere pisao je hrapavim hrvatskim slovinama: »Salje svoj svome — sruži vezome!«

To sakriveno blago skladnog Perovog srca pobrani brižna Sele u svoja njedra. A sve je još tajno. Zna to da Sele i Mijo, Nitko drugi. Nije ſala. Važan je to kraljak. Promisli: da dobro, pa onda stvoriti odluku, o kojoj će ovisiti njegova životna sreća... I ponovo je mahao motički ne znajući ni koji je dan ni sat. Jutro je održalo merkurovskim bronzem i u svome kružu nijehalo stotine želja i drsalih usponema satkanjima zakonom života i krvlji.

»Hoće li Sele što domijedi a pošte?...« Pite se pitanje... i najveći problema danasnjeg dana...

...pa onda... treba kazati ocu... majci... obitelji... To će biti u većem pred molitvom. Majka će plakati od radošći kada kliša, a ja... ja cu počutnjemjeti od stida kao jesenska ruza. I u njemu se stvarao čovjek... Cvrčak je oglasio i zakriješao poput sirenje neumornim zvukovima proljetne budnici...

Divno konavosko jutro! — D. M. B.

XVII. Nedjelja po Dušovima

28. IX. 1952.

Vječni Misionar

Današnje sv. Evandjele pripovedija, kako su farizeji pristupili k Isusu, da Ga kusaju, i jedan zakonoznac ihpis Ga, što je najveća zapovijed u zakonu: Isus odgovori, da je najveća zapovijed ljubiti Božu, a druga je ovoj jedinak: ljubiti bližnjeg kao samoga sebe. Zatim Isus za utvrat upita njih: Što mislite o Kristu, čiji je On sin? Oni reku: Davidov. A On reče: Kako Ga David zove Gospodinom, ako mu je sin? Na to Mu ne moguće odgovoriti, i niješ se više učili, da Ga ste pitaju.

1. Jedan zakonoznac kusajući Ga upita: Isu je svuda, kamogod je došao, ne učavao svoj nauk. U sinagoga je čitao i tumačio Sv. Pismo, a na otvorenom, u prirodi na gori, iz ladije učio ih svoje Evandjele. To je bio krivo farizejima, i pismoznancima, prvo, što su oni nigrile svršio nikavke više škole, u kojoj bi se sposobio za učitelja. On je sin, drvođe, dokli čovjek niska roda i neuk. Drugo, On govori neko dosad nečuvene stvari, emalovaže službene učitelje i buni narod proti njima, treće, narod grne za Njim i voli Ga, a to kvare njima ugled. Farizeji su kovali protiv Njemu različite protu-udarce da Mu osuđuju uspjeh. Međutim bili su i upiti, koji su imali Isusa dovesti na tanak led, i bjezolovno dokazati, da On neznalica da nije ovlašten da uči, i da se Njegovo učenje protivi zakonu. Takav upit bio mu je postavljen i sada.

2. Zakonoznac kusajući Ga upita: Učitelju, koja je najveća zapovijed u zakonu? Zakonoznac je mislio ovako: Ako mi na to pitanje ispravno odgovori, dobro, niko ništa, ali ako reče da ne zna, ili ako krive odgovori, e onda joj Njemu. Zakonoznac je računao kao sigurno, da će Isus krivo odgovoriti, jer je u Mojaveju zakonu bilo vrlo mnogo zapovijedi. Samo učeni ljudi su ih sve poznavali, a samo majnučniji su znali, koja je od koje važnija i veća i koja je najveća. To je dokle bio kao neki ispit Isusevo inteligencije i poznavanja zakona, i gle, na zaprasteći zakonoznac Isus je odgovorio edinstveno: Prva i najveća je zapovijed ljubiti Bogu nad sve, a druga je ovoj jedinak: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. I jedna doda: O ovim dvjema zapovijedima ovise svak zakon i proroci. Na taj odgovor zakonoznac postiže zaštitu a zatvara i svu prislinski farizeji.

3. Kad se sabraže farizeji upita u Isus. Isus, je na ispitu odlično prošao, a sađa da vidi, kako će oni, da li znadu zakon oni, koji se grade učiteljima naroda. Ako David Mesiju naziva Gospodinom, kako mu je sin? I to je bila velika zagoneka za pismoznance, na koju Mu nije mogao nitko odgovoriti. Tako ih je Isus postidio pred narodom i nitko se više nije usudio, da Ga od toga dana što pita Božja mudrost nemira granica.

O ovim dvjema zapovijedima visi sav zakon i proroci. Ljubav prema Bogu i

Roditelje sv. Terezije od Djeteta Isusa Azelija Marija rod. Guerin i Luj Martini bili su »prvi uzori kršćanskih roditelja« (Benedikt XVI.). Vrhovni je zakon za njih bila u svemu i uvjek Božja Volja. Azeлиja je živjela i umrla kao mučenici i žrtva ljubavi prema Presv. Srcu Isusovu. Luj je učinio središtem svoga života i svoga ogljista Bezgrebu Djevici Mariji. Njihova je najviša želja bila, da sva njihova djeca budu Božu posvećena u samostanu. Kad im se rodilo pet kćeri, uticali su se devetnascima sv. Josipu iz misionara. Četiri su bili Josip, sli ne zadrugo. Rodio im se i drugi Josip, ali i on je brzo otišao za prvinu u nebo za andela. Roditelji su se predali u Volju Božiju. Jos je učeli — Svecu. I rodila im se mala Marija Francuska Terezija.

Na njoj je Gospodin velikanstvenom velikodušnošću ispunio njihove iskrene molitve i velikodusne želje. Ona je ušla u Karmel u Lisiéuxu i u kratko vrijeme, za manje od devet i pol godina, postigla vrhunc kršćanskoga savršenstva. U tom je samostanu bila budna misionarska predaja. Iz njega se još g. 1861. uputila sestra Filomena od Bezgreba. Začela u Košćensku i osnovala prvi karmelski samostan u Saigonu. Odatle su potekli svi karmelski samostani na Dalekom Istoku.

Sveti Terezija je bila misionarka, upravotvorna apostolska duša. Ona je ušla u Karmel, da moli, tripti žrtvu se za svete Misije. Živo je željela da propovijeda Evandjele do konca svijeta, da usadi Isusov Križ u sve zemlje i u najzabitnije otoka, da uneše Krista u sve duše do svršetka svijeta. Na to je naknake neprestano prinosila Predragocjeni Krv Isusovu. Revno je pratila rad misionara, osobito oca Nepomana. Oduševila se za »andeosko muzenčko blažeњe« Tocofana Venardu, koji je kao misionar u Tonkinu radošno predao Bogu svoj mladi život kao žrtvu. I ona je bila određena da ide kao misionarka u Hanou i Tonkin. Ali srušila ju je prikvala uz krevet. Od nje je i umrla 30. rujna 1897. u dvadeset i petoj podlini.

bližnjemu nadomeštu sve zakone, i Božje i ljudske. Gdje ima ljubavi, ne treba zakona ni propisa. Tko ljubi Božu, sva su njegova djela u skladu s Božjim zakonom, a da on i ne misli i nije toga svjetan. Savjet, mu njegova kaže, što treba da čini, a to što pod takvim utjecajem čini, dobro je i u skladu s Božjim zakonom, jer se temelji na ljubavi. Isto vrijedi i za odnose medju ljudima, kojima je temelj međusobna ljubav. U takvim odnosima ne biti svade, nepravde, tučnjave, krade, otimačine, kleverte, humbe, ubojstva i nikakvih društvenih poroka. Ljubav je dujotvrpa, ne čini zlo, ne traži svoje, ne radi se nepravdi, sve vjeruje sveru se nade, sve trpi. O kad bi ljubav zavladala svijetom!

ŠTO JE ČOVJEK?

Odgovor na pitanje: Što je čovjek? od najvećeg interesa za ljudi. I ljudi s pravom traže određen i istinit odgovor na to pitanje, jer ono zadire u njihov život i određuje cilj i svrhu njihova života.

Tijekom historije učeni je svijet različito odgovarao na to pitanje. Neki su učili, da je čovjek životinja, istina, savršenja i razvijenja od drugih, ali ipak samo životinja, dok su drugi tvrdili, da se čovjek razlikuje od drugih životinja u prometu reda, što pored materijalnog tijela ima i netvarnu dušu. Cicero kaže: »Neki filozofi uče, da se na samri rastaje duša od tijela, drugi, da u času smrti propada duša zajedno s tijelom. Ali i oni, koji vele, da se na samri duša rastaje s tijelom, shvataju to različito i dok jedni vele da duh, kad napušta tijelo, ide u svemir, druge druge da duh dugo živi i smrti, a ima i filozofa, koji vele da duh živi u vijek.«

I Cicero nastavlja: »Filozofi se ne slažu ni u tom, što je zaprava duša, gdje joj je sjelo i otkuda potječe. Jedni vele, da joj je sjelo u srcu, Empedike veli, da pliva u krv, treći, da je u mozgu. Stoli Zeni uči, da je duša vatrene, Aristoksenes da i nema duše, a što mi zovemo dušom, da je harmonija čestica tijela. Plato govori o tri duše, jedna je u glavi, druga u prisima, treća u utrobi. Dikoheres veli, a u tom se podudara s Aristoksenesom, da nema duše i tumači duševni život ustrojstvom tijela.«

Od učenja filozofa Aristoksenesa i Diokarhesa nije se ni za vlas pomakna nova znanost, u kolikoj dakkako ne prihvata

učenje objavljene vjere. Učenje Darwina, koje u nešto grubljem obliku iznosi Haeckel, sasvim se podudara s onim što govori o prvotnom stanju ljudi Horac. On veli da su ljudi u početku bili odvratna čorda, koja se grebla noktima, tulka šakama i čepicanama ubijala za žumske plodove i za nastambu u splijama. Po vremenu su ljudi izumili riječi i njima su označili stvari.

S tim naziranjem je dakako i u uskoj vezi shvatanje tih filozofa o svrsi čovjek je život. Jedni je traže u znanju, drugi u sticanju, treći u neosjetljivosti prema bolima, većina u uživanju. Poznata je izjava: Carpe diem, post mortem nulla voluptas. Jedi, pi, zabavljaj se. Iza smrti nema uživanja. Engleski predlog Lecky se tuži i veli da su neke vrline, koje su ga jili naši djejovi, izumile ili da izumiru. Cicero upozorava na razilaženje filozofa u pitanju, šta je dobro, a što zlo, i kaže, da nam ne preostaje drugo nego da se sustegnemo u konačnom sudu o tome.

Dok se je učeni svijet razrazilo u tomu, što je čovjek i koja je konačna svrha čovjekova, da je sam Bog odgovor na ta pitanja naprijede preko patrijarha i proroka, a onda preko Jednorodnog svog Sinija, koji je svjetlio, koje rasvijetljuje svakog čovjeka, koji dolazi na svijet. Obavasna je Božja, da su ljudi, stvoren od Boga, da su slika i prilika Božja i da je duša čovjekova besmrtna, a konačna svrha je da čovjekova da upozna Boga i da Mu služi za života i da će se sjediti s Bogom u vječnosti.

Samo trideset godina poslije njezine smrti — dana 14. prosinca 1887. — proglašeno je Sveti Otec Pio XI., jedan od najvećih štovatelja, nebeskog i zemaljskog svetitnika svih katoličkih misija i cijelog svijeta, u istom redu sa sv. Franjom Ksaverijem, najvećim misionarom Katoličke Crkve, iza svetih Apostola.

Ove godine slavi se u svemu katoličkom svijetu dvadesetpeteta godišnjica tog izvanrednoga odlaganja, a osobito na misionarskom području. U Lisiéuxu je priredjena posebna misionarska izložba.

Danas amijemo reći, da je i sama Svetica kao i ova njezina osobito časna služba, koja joj je povjerena u svetoj Crkvi, plod molitava njezinih svetih roditelja. Stogod zaštite se pred Voljom Božiju — Svecu. I rodila im se mala Marija Francuska Terezija.

Na njoj je Gospodin velikanstvenom

velikodušnu ispunio njihove iskrene

molitve i velikodusne želje. Ona je ušla u

Karmel u Lisiéuxu i u kratko vrijeme,

za manje od devet i pol godina, postigla vrhunc kršćanskoga savršenstva. U tom je

samostanu bila budna misionarska predaja.

Iz njega se još g. 1861. uputila sestra Filomena od Bezgreba. Začela u Košćensku i osnovala prvi karmelski samostan u Saigonu. Odatle su potekli svi karmelski samostani na Dalekom Istoku.

Sveti Terezija je bila misionarka, upravotvorna apostolska duša. Ona je ušla u Karmel, da moli, tripti žrtvu se za svete Misije.

Živo je željela da propovijeda Evandjele

do konca svijeta, da usadi Isusov Križ u

sve zemlje i u najzabitnije otoka, da uneše

Krista u sve duše do svršetka svijeta. Na to je naknake neprestano prinosila Predragocjeni Krv Isusovu. Revno je pratila

rad misionara, osobito oca Nepomana. Oduševila se za »andeosko muzenčko blaže-

nje« Tocofana Venarda, koji je kao misionar u Tonkinu radošno predao Bogu svoj

mladi život kao žrtvu. I ona je bila određena da ide kao misionarka u Hanou i Tonkin. Ali srušila ju je prikvala uz krevet. Od nje je i umrla 30. rujna 1897. u dvadeset i petoj podlini.

bliznjemu nadomeštu sve zakone, i Božje i ljudske. Gdje ima ljubavi, ne treba zakona ni propisa. Tko ljubi Božu, sva su njegova djela u skladu s Božjim zakonom, a da on i ne misli i nije toga svjetan. Savjet, mu njegova kaže, što treba da čini, a to što pod takvim utjecajem čini, dobro je i u skladu s Božjim zakonom, jer se temelji na ljubavi. Isto vrijedi i za odnose medju ljudima, kojima je temelj međusobna ljubav. U takvim odnosima ne biti svade, nepravde, tučnjave, krade, otimačine, kleverte, humbe, ubojstva i nikakvih društvenih poroka. Ljubav je dujotvrpa, ne čini zlo, ne traži svoje, ne radi se nepravdi, sve vjeruje sveru se nade, sve trpi. O kad bi ljubav zavladala svijetom!

Na 1162 § 1. propisuje: »Nijedna se crkva ne smije graditi bez pismenog o-

obilježja mjesnog Ordinarija. Generalni Vlkar ne može dati ovo odobrenje bez specijalnog ovlašćenja.«

Kan. 1164 § 1. propisuje: »Ordinariji se moraju brinuti, da crkva budu sagradene obnovljeno prema obliku, koji je prihvaćen od crkvene tradicije i prema za-

knjigama crkvene umjetnosti, tražeći pri

tom mišljenje stručnjaka, kada je to po-

trebno.«

Kan. 1162 § 1. propisuje: »Nijedna se crkva ne smije graditi bez pismenog o-

obilježja mjesnog Ordinarija. Generalni Vlkar ne može dati ovo odobrenje bez specijalnog ovlašćenja.«

Kan. 1164 § 1. propisuje: »Ordinariji se moraju brinuti, da crkva budu sagradene obnovljeno prema obliku, koji je prihvaćen od crkvene tradicije i prema za-

knjigama crkvene umjetnosti, tražeći pri

tom mišljenje stručnjaka, kada je to po-

trebno.«

4. U slučaju, da dijecezanske komisije osudičuju stručnjaci, ili se u njima pojave sumnje ili razlike u mišljenju, Ordinariji će zatražiti mišljenje metropolitanske komisije ili pak centralne komisije u Rимu.

5. U skladu s propisima Kan. 485. i 1178. Ordinariji će poduzeti, da bude uklonjeno iz svetih zgrada sve ono, što se protivi svetlosti mjestu i poštovanju, koje se duguje kući Božjoj; naftrožeće za-

braniti, da bude izloženo štovanju vjerni-

ka na samim oltarima ili na obiljnijim

zidovima neuslušiva mnoštva kipova ili

slika ništavne vrijednosti, u najviše slučaju stereotipnih.

6. Biskupi i redovnik: starješine ne će

naknaditi dati odobrenje za tiskanje knjiga-

caspisa i novina, koje donose slike, ko-

je nisu uskladene načinu crkvenog mi-

šljenja i crkvenim dekretima.

Da bi preuvišeni Ordinariji mogli

od Komisije za crkvenu umjetnost dobiti

strukčne savjete sa sigurnošću, da će ti

savjeti biti u skladu s direktivama i s

vlastitim ciljevima crkvene umjetnosti,

neka se postaraju, da u ovu Komisiju bu-

du izabrane osobe, koje uz neopornu

kompetenciju u pitanjima umjetnosti imaju dar žive vjere, istinite pobožnosti i pune odanosti direktivama Svetih Stolica,

Rim, će ih svrsta u učiniti vrijednim tako

časnicu.

Bilo u predmetima arhitekture ili u te-

obrađenju ikonike umjetnosti prednost

dati onim umjetnicima, koji posjeduju

profesionalno iustitivo i koji su izstvoren-

no u stanju da svojim delima prate

iskrenu vjeru i istinitu pobožnost, koja

su svojstva vlastite crkvene umjetnosti.

Na kraju treba se pobrinuti, da nastavni-

ci, postupajući časne tradicije i poslušni

direktivama Svetih Stolica poučavaju u

crkvenoj umjetnosti svečeničke kandidate

u filozofskim i teološkim školama prema

njihovoj dobi i sposobnostima pojedinaca

i da obrazuju njihov duh za pravilno

shvaćanje crkvene umjetnosti.

Rim, Palata Svetog Oficija, 30. lipnja 1952.

Lica, i ne samo misionara nego nebesku štinu svih misionara i svih misija u cijeloj katoličkoj Crkvi do konca svijeta — svjeknoga Misionara.

Ovo je to budućnost. Što sv. Terezija nakanikor nije stupila na misionarski područje. Ali ona sama veli: »Na God spodin je njezinu potrebu, nego na ljubav, kojom smo ih izvrsili.« Tačko glase i njezine »saznaje riječi svoje sestri Celine, Ks. Franjom Ksaverijem, najvećim misionarom Katoličke Crkve, iza svetih Apostola.« Ljubav se jedina računa.

Ljubav je sve, a ona je iz ljubavi prema Bogu i prema časnicama izvrsila cijelu svoju životnu povijest za misiju. I Gospodin je ovu nepoznatu velikodusnu žrtvu iz samostanske cijelice uzdigao na svoje svete oltare, preslavio ju nebrojanim čudesima i pokazao cijelom svijetu da je učinio.

Sveta Terezija od Djeteta Isusa, zaštitićica misije moliti za nas! (100 dana oproštajne svete svakog put).

Instrukcija Kongregacije sv. Oficija

Ordinarijima o crkvenoj umjetnosti

Ova Vrhovna Sveta Kongregacija upozorava zatim na strogu dužnost točnog vrištenja kanonskih propisa. I 1. propis određuje da se Euharistija mora čuvati na najodličnijem i najčasnijem mjestu u crkvi t. j. redovito na glavnom oltaru, ukoliko se neki drugi oltar u činjajući dostojanstvo. I 2. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u crkvi, pa niti u izuzetnoj situaciji u nekoj drugoj crkvi, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 3. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 4. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 5. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 6. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 7. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 8. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 9. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 10. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 11. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 12. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 13. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 14. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 15. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 16. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 17. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 18. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 19. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 20. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 21. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 22. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 23. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 24. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 25. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 26. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 27. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 28. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 29. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 30. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 31. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 32. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 33. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 34. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 35. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 36. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 37. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 38. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 39. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 40. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 41. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 42. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 43. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 44. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 45. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u tabernaklu na župnom oltaru, a ne u nečistoj, nečistoj, nečistoj ni u nečistoj tabernaklu postavljanju. I 46. propis određuje da se Euharistija treba postavljati u

